

Analysen er lavet i samarbejde med BUPL

Mange forældre fravælger pædagogiske tilbud

Lidt over halvdelen af de 6-14-årige i Danmark er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud. Det svarer til i alt godt 331.000 børn. De yngre børn er i højere grad indskrevet i pædagogiske tilbud end de ældre. Ser man kun på de 6-10-årige, er knap hver tredje ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det gælder for fire ud af fem af de 11-14-årige.

af Specialkonsulent **Mie Dalskov** & stud.polit. **Sigrid Dahl**

1. juli 2009

Analysens hovedkonklusioner

- Lidt over halvdelen af de 6-14-årige er indskrevet i et pædagogisk tilbud, dvs. enten en fritidsklub eller SFO.
- Yngre børn i alderen 6-10 år er i højere grad indskrevet i pædagogiske tilbud end de ældre børn i alderen 11-14-årige.
- Det er typisk forældre med lav indkomst, der fravælger pædagogiske tilbud for deres børn og børn af forældre med anden etnisk herkomst. Dog ses tendensen også hos forældre med høje indkomster.
- Geografisk er det mere udbredt at indskrive sine børn i et pædagogisk tilbud, hvis man bor på Sjælland, end hvis man bor i en yderkantskommune på Fyn eller Jylland.

Kontakt

Specialkonsulent

Mie Dalskov

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 42 42 90 18

md@ae.dk

Presseansvarlig

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

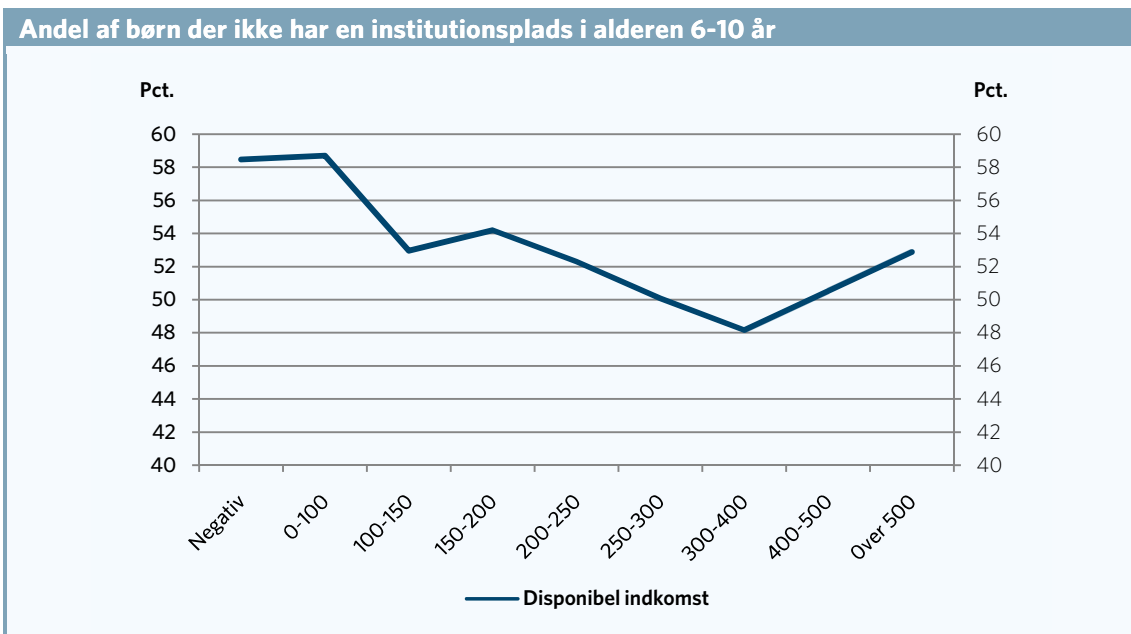
Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Resumé

Lidt over halvdelen af de 6-14-årige i Danmark er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, svarende til i alt godt 331.000 børn. De yngre børn er i højere grad indskrevet i pædagogiske tilbud end de ældre. Ser man kun på de 6-10-årige, er knap hver tredje ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det gælder for fire ud af fem af de 11-14-årige. Forældre med lav indkomst vælger i højere grad institutionspladsen fra, men der er også en tendens til, at forældre i den helt anden ende af skalaen fravælger pædagogiske tilbud. Enlige og beskæftigede har typisk deres børn indskrevet i et pædagogisk tilbud, ligesom få forældre med en høj uddannelse fravælger at sende deres børn i institution. Geografisk er det mere udbredt at indskrive sine børn i et pædagogisk tilbud, hvis man bor på Sjælland, end hvis man bor i en yderkantskommune på Fyn eller Jylland.

Analysen bygger på daginstitutionsregistret fra Lovmodellen i 2007, hvilket er beskrevet nærmere i boks 1. Analysen tager udgangspunkt i de børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud. Da der forekommer søskende blandt børnene, skal det dog bemærkes, at forældre derfor kan indgå flere gange i analysen. Således vil fx forældrenes etnicitet for et forældrepar med to børn i aldersgruppen tælle med to gange. Der redegøres først for børnene i aldersgruppen 6-14 år. Hernæst opdeles på 6-10-årige og 11-14-årige.

Børn i alderen 6-14 år

Der er godt 623.000 børn i alderen 6-14 år i Danmark. Heraf er godt 331.000 ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, svarende til lidt over halvdelen, hvilket fremgår af tabel 1. Tabellen angiver den samlede bruttoindkomst i familien for de børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud. Der er forholdsvis få børn, hvor den samlede bruttoindkomst i familien er under 143.000 kroner, som er grænsen for det maksimale fripladstilskud. Andelen af børn, som ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, er på knap 59 procent, hvilket er højere end for børn, hvor familiens samlede bruttoindkomst er over 143.000. Fra det laveste trin til næste trin falder andelen, hvorefter den igen stiger med indkomsten.

Tabel 1. Den samlede bruttoindkomst i familien

Kr.	Fripladstilskud	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-14-årige uden plads
	Pct.	Antal		Pct.
Under 143.000	30	2.904	58,5	0,9
146.167-285.470	28,5-15,3	17.367	47,7	5,2
285.471-443.799	15-1	51.129	51,7	15,4
over 443.800	0	245.685	53,4	74,2
Uoplyst	-	14.094	60,9	4,3
I alt	-	331.179	53,1	100,0

Anm.: Angiver den samlede bruttoindkomst i familien i 2009-priser. Fripladstilskud er det aktuelle fripladstilskud for børn i skolealderen for år 2009.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Den gennemsnitlige husstandsækvivalerede disponible indkomst per person i familien for børn, der ikke har en institutionsplads, fremgår af tabel 2. Andelen af børn, der ikke har en institutionsplads, falder med den disponible indkomst. For børn, hvor den disponible indkomst er under 100.000 kroner, er knap 59 procent af børnene ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud. For børn, hvor den disponible indkomst er over 250.000, er det derimod kun omtrent halvdelen af børnene, der ikke har en institutionsplads. Der er dog en tendens til en stigende andel for indkomster over 400.000 kroner. I den forbindelse skal det nævnes, at der er huller i daginstitutionsregistret for selvejende institutioner, som det kunne tænkes, at bedre stillede forældre i højere grad vælger.

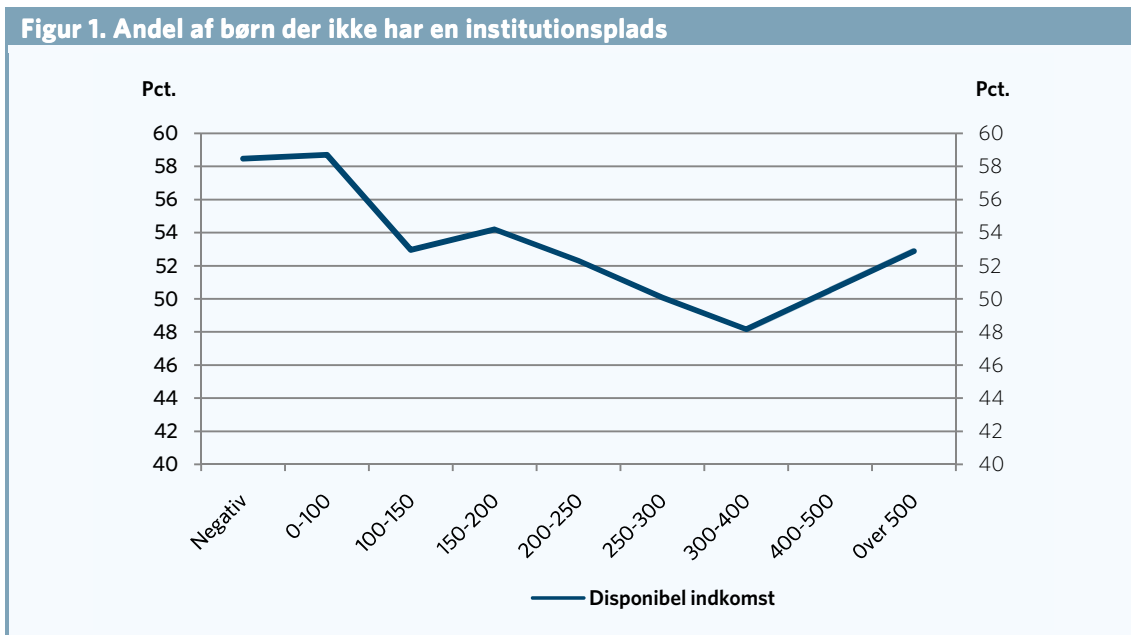
Tabel 2. Den gennemsnitlige disponible indkomst per familiemedlem

Kr.	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-14-årige uden plads
	Antal		Pct.
Negativ	828	58,5	0,3
0-100.000	15.672	58,7	4,7
100.000-150.000	73.110	53,0	22,1
150.000-200.000	106.044	54,2	32,0
200.000-250.000	76.992	52,3	23,2
250.000-300.000	29.688	50,1	9,0
300.000-400.000	14.772	48,2	4,5
400.000-500.000	3.048	50,5	0,9
Over 500.000	2.724	52,9	0,8

Uoplyst	8.301	62,4	2,5
I alt	331.179	53,1	100,0

Anm.: Angiver den husstandsækvivalerede disponible indkomst i 2009-priser. Den gennemsnitlige indkomst per familiemedlem, når der er taget højde for stordriftsfordele i familien.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Figur 1 illustrerer udviklingen i andel børn, der ikke har en institutionsplads for stigende disponible indkomst. Her ses det tydeligt, hvordan andelen først falder med indkomsten, for så at stige igen når indkomsten kommer op over 400.000 kroner.

Anm.: Angiver den husstandsækvivalerede disponible indkomst i 2009-priser. Den gennemsnitlige indkomst per familiemedlem, når der er taget højde for stordriftsfordele i familien.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Knap 18 procent af de børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, bor kun med deres mor eller far, mens 70 procent har to forældre i husstanden. Det skal her bemærkes, at der ikke nødvendigvis er tale om biologiske forældre. Denne fordeling afspejler den generelle fordeling af familietyper for børn i alderen 6-14 år. Mere interessant er det, at enlige i højere grad vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud end ægtepar. 48 procent af børn af enlige forældre er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det gælder 55 procent af børn af ægtepar. En forklaring kan være, at enlige er nødt til at arbejde mere. Flere kernefamilier har måske en forælder på deltid.

Tabel 3. Familietype

	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-14-årige uden plads
	Antal		Pct.
Enlige	59.139	48,0	17,9
Ægtepar	228.435	55,2	69,0
Samlevende	39.084	49,1	11,8
Ikke-hjemmeboende barn	4.521	67,3	1,4
I alt	331.179	53,1	100,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Flere beskæftigede vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud sammenlignet med forældre, der er ledige eller udenfor arbejdsstyrken. Andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, er lige over 50 procent, hvor forældrene er i beskæftigelse, mens den er 66 procent, hvor forældrene er arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken. Årsagen er givetvis den, at forældre på arbejdsmarkedet er nødsaget til at indskrive deres børn i et pædagogisk tilbud for at kunne passe deres arbejde.

Tabel 4. Forældrenes socioøkonomiske status

	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-14-årige uden plads
	Antal		Pct.
Beskæftiget	259.884	52,0	78,5
Den ene forælder er i beskæftigelse	55.890	55,7	16,9
Arbejdsløse og udenfor arbejdsstyrken	10.749	65,7	3,2
Uoplyst	4.656	65,6	1,4
I alt	331.179	53,1	100,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Etniske danskere er mere tilbøjelige til at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud i forhold til indvandrere, hvilket fremgår af tabel 5. 62 procent af børn af indvandrere fra ikke-vestlige lande er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det kun gælder for 52 procent af børn af etniske danskere. For efterkommere er andelen af børn uden en institutionsplads på 45 procent, hvilket er relativt lavt.

Tabel 5. Forældrenes herkomst

	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-14-årige uden plads
	Antal		Pct.
Danskere	271.074	51,8	81,9
Indvandrere fra vestlige lande	6.402	57,6	1,9
Indvandrere fra ikke vestlige lande	35.706	61,9	10,8
Efterkommere	969	44,9	0,3
Øvrige	4.425	52,7	1,3
Uoplyst	12.603	59,3	3,8
I alt	331.179	53,1	100,0

Anm.: Øvrige indeholder familier, hvor den ene fx er dansker og den anden efterkommer.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Jo højere uddannelse forældrene har, jo mindre sandsynligt er det, at deres børn ikke går i daginstitution. Tabel 6 angiver uddannelsesniveaue for den forælder i familien, der har den højest fuldførte uddannelse. Det ses her, at mens andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, er på 55 procent for børn, hvis forældre er faglærte, så er den kun på 46 procent for børn af forældre med en lang videregående uddannelse. Andelen kunne tænkes at være endnu lavere, hvis man ser på familier, hvor begge forældre har en høj uddannelse.

Tabel 6. Forældrenes uddannelse

	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-14-årige uden plads
	Antal		Pct.
Ufaglært	57.366	54,7	17,3
Faglært	131.271	54,1	39,6
Kort videregående udd.	25.230	54,3	7,6
Mellemlang videregående udd.	74.022	52,3	22,4
Lang videregående udd.	33.486	46,4	10,1
Uoplyst	9.804	61,9	3,0
I alt	331.179	53,1	100,0

Anm.: Højest fuldførte uddannelse for den forælder der har det højeste uddannelsesniveau. Uoplyst indeholder både børn, som har uoplyste forældre oplysninger og forældre med uoplyst uddannelses niveau.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Tabel 7 viser andelen af børn, der ikke er indskrevet i pædagogiske tilbud for top 10 og bund 10 kommuner i Danmark. De 10 kommuner, der har den laveste andel af børn, som ikke er indskrevet i pædagogiske tilbud, er alle sjællandske kommuner i eller tæt på hovedstadsområdet. De 10 kommuner, der har den højeste andel, er derimod fortrinsvis yderkantskommuner som Langeland, hvor 74 procent af børnene ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud. Dette skal dog ses i samspil med andre geografiske forskelle som fx uddannelse, indkomst og arbejdsmarkedsstatus. Hertil kommer, at kun de institutioner, der kører over kommunernes økonomi, er med. Dette kan give kommunale forskelle.

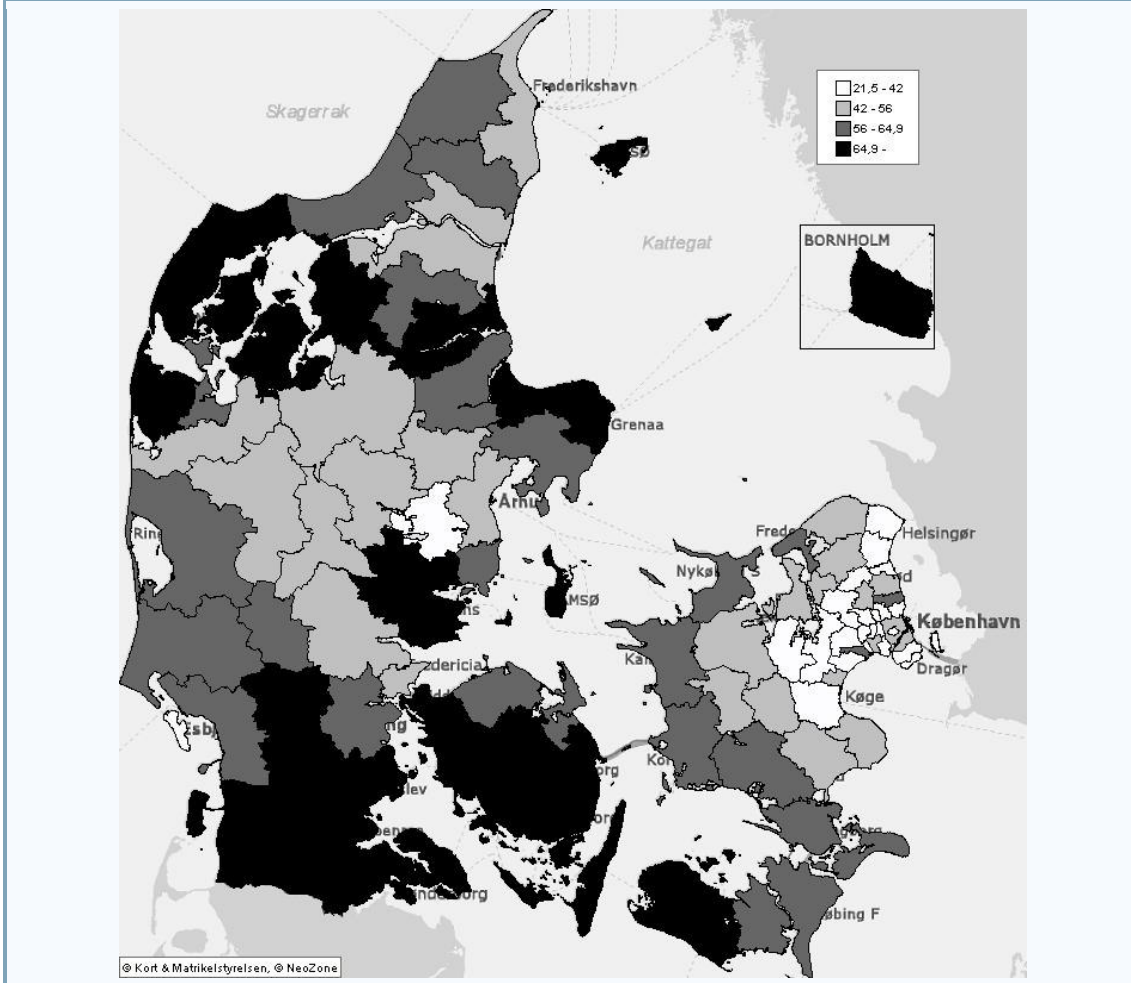
Tabel 7. Bopælskommune

Bund 10	6-14-årige uden plads	Andel uden plads	Top 10	6-14-årige uden plads	Andel uden plads
	Antal	Pct.		Antal	Pct.
Dragør	360	21,5	Langeland	951	74,4
Ballerup	1.521	26,6	Bornholm	3.525	72,6
Gladsaxe	2.010	28,1	Aabenraa	5.256	72,6
Lejre	1.038	30,5	Haderslev	4.899	72,5
Roskilde	3.042	30,8	Lemvig	2.010	72,0
Hvidovre	1.857	32,8	Nyborg	2.610	71,2
Albertslund	1.143	33,5	Morsø	2.004	71,1
Allerød	1.170	34,2	Lolland	3.495	70,1
Hørsholm	1.047	34,4	Mariagerfjord	3.717	70,0
Helsingør	2.595	34,6	Tønder	3.450	68,7
I alt	331.179	53,1	I alt	331.179	53,1

Anm.: Læsø, Samsø, Ærø og Fanø kommuner er udeladt af beregningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Figur 2 viser andelen af børn, der ikke har en institutionsplads i samtlige kommuner i Danmark. Her ses det endnu tydeligere, at forældre på Sjælland i højere grad vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud, mens forældre i yderkantskommuner typisk vælger institutionspladser fra.

Figur 2. Andel af børn der ikke har en institutionsplads

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Børn i alderen 6 - 10 år

Ser man på de mindre børn i alderen 6-10 år, er der færre, der ikke har en institutionsplads. Der er tale om godt 100.000 børn, svarende til ca. 30 procent af aldersgruppen. Det fremgår af tabel 8, at der er forholdsvis få børn, hvor den samlede bruttoindkomst i familien er under 143.000 kroner. Ligesom for de 6-14-årige er andelen af børn, som ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, højere for børn, hvor familiens samlede bruttoindkomst er under 143.000 end for børn, hvor bruttoindkomsten er over 143.000.

Tabel 8. Den samlede bruttoindkomst i familien

Kr.	Fripladstilskud		6-10-årige uden plads Antal	Andel uden plads	Fordeling af 6-10-årige uden plads	
	Pct.				Pct.	
Under 143.000	30		1.176	41,0	1,2	
146.167-285.470	28,5-15,3		5.985	28,2	5,9	
285.471-443.799	15-1		16.452	30,5	16,2	
over 443.800	0		73.080	29,3	72,0	
Uoplyst	-		4.782	40,6	4,7	
I alt			101.475	29,9	100,0	

Anm.: Angiver den samlede bruttoindkomst i familien i 2009-priser. Fripladstilskud er det aktuelle fripladstilskud for børn i skolealderen for år 2009.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Andelen af de børn, der ikke har en institutionsplads falder med den disponible indkomst, men stiger igen for de helt høje indkomster. For børn hvor den disponible indkomst er under 100.000 kroner er omkring 40 procent af børnene ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud. Den laveste andel på lige over 20 procent, findes for indkomstintervallet 300.000-400.000 kroner.

Tabel 9. Den gennemsnitlige disponible indkomst per familiemedlem

Kr.	6-10-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-10-årige uden plads
	Antal		Pct.
Negativ	303	38,3	0,3
0-100.000	6.828	42,5	6,7
100.000-150.000	26.304	33,2	25,9
150.000-200.000	33.762	30,9	33,3
200.000-250.000	19.929	25,8	19,6
250.000-300.000	6.735	22,9	6,6
300.000-400.000	3.231	21,3	3,2
400.000-500.000	861	27,2	0,8
Over 500.000	798	29,8	0,8
Uoplyst	2.724	42,7	2,7
I alt	101.475	29,9	100,0

Anm.: Angiver den husstandsækvivalerede disponible indkomst i 2009-priser. Den gennemsnitlige indkomst per familiemedlem, når der er taget højde for stordriftsfordele i familien.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Ligesom for de 6-14-årige gælder det, at enlige med børn i alderen 6-10 år i højere grad vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud end ægtepar. Kun 24 procent af børn af enlige forældre er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det gælder 32 procent af børn af ægtepar.

Tabel 10. Familietype

	6-10-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 6-10-årige uden plads
	Antal		Pct.
Enlige	15.234	23,9	15,0
Ægtepar	72.549	32,0	71,5
Samlevende	12.459	26,9	12,3
Ikke-hjemmeboende barn	1.233	45,3	1,2
I alt	101.475	29,9	100,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Flere beskæftigede vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud sammenlignet med forældre, der er ledige eller udenfor arbejdsstyrken. Andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, er lige under 30 procent, hvor forældrene er i beskæftigelse, mens den er 50 procent, hvor forældrene er arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken.

Tabel 11. Forældrenes socioøkonomiske status

	6-10-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		6-10-årige uden plads
			Pct.
Beskæftiget	74.580	27,6	73,5
Den ene forælder er i beskæftigelse	21.147	36,8	20,8
Arbejdsløse og udenfor arbejdsstyrken	4.527	50,0	4,5
Uoplyst	1.221	43,0	1,2
I alt	101.475	29,9	100,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Etniske danskere er mere tilbøjelige til at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud i forhold til indvandrere. 45 procent af børn af indvandrere fra ikke-vestlige lande er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det kun gælder for 28 procent af børn af etniske danskere. Forskellen mellem danskere og indvandrere er her meget tydeligere end for de 6-14-årige.

Tabel 12. Forældrenes herkomst

	6-10-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		6-10-årige uden plads
			Pct.
Danskere	79.422	27,8	78,3
Indvandrere fra vestlige lande	2.325	38,3	2,3
Indvandrere fra ikke vestlige lande	14.604	44,7	14,4
Efterkommere	417	29,9	0,4
Øvrige	1.872	36,5	1,8
Uoplyst	2.835	32,1	2,8
I alt	101.475	29,9	100,0

Anm.: Øvrige indeholder familier, hvor den ene fx er dansker og den anden efterkommer.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Jo højere uddannelse forældrene har, jo lavere er andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud. Det fremgår af tabel 13, at mens andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, er 32 procent for børn, hvis forældre er ufaglærte, så er den kun på 26 procent for børn af forældre med en lang videregående uddannelse.

Tabel 13. Forældrenes uddannelse

	6-10-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		6-10-årige uden plads
			Pct.
Ufaglært	17.943	32,2	17,7
Faglært	38.400	29,8	37,8
Kort videregående udd.	8.151	31,2	8,0
Mellemlang videregående	22.428	28,8	22,1

udd.			
Lang videregående udd.	11.226	26,1	11,1
Uoplyst	3.327	42,8	3,3
I alt	101.475	29,9	100,0

Anm.: Højest fuldførte uddannelse for den forælder der har det højeste uddannelsesniveau. Uoplyst indeholder både børn, som har uoplyste forældre oplysninger og forældre med uoplyst uddannelses niveau.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

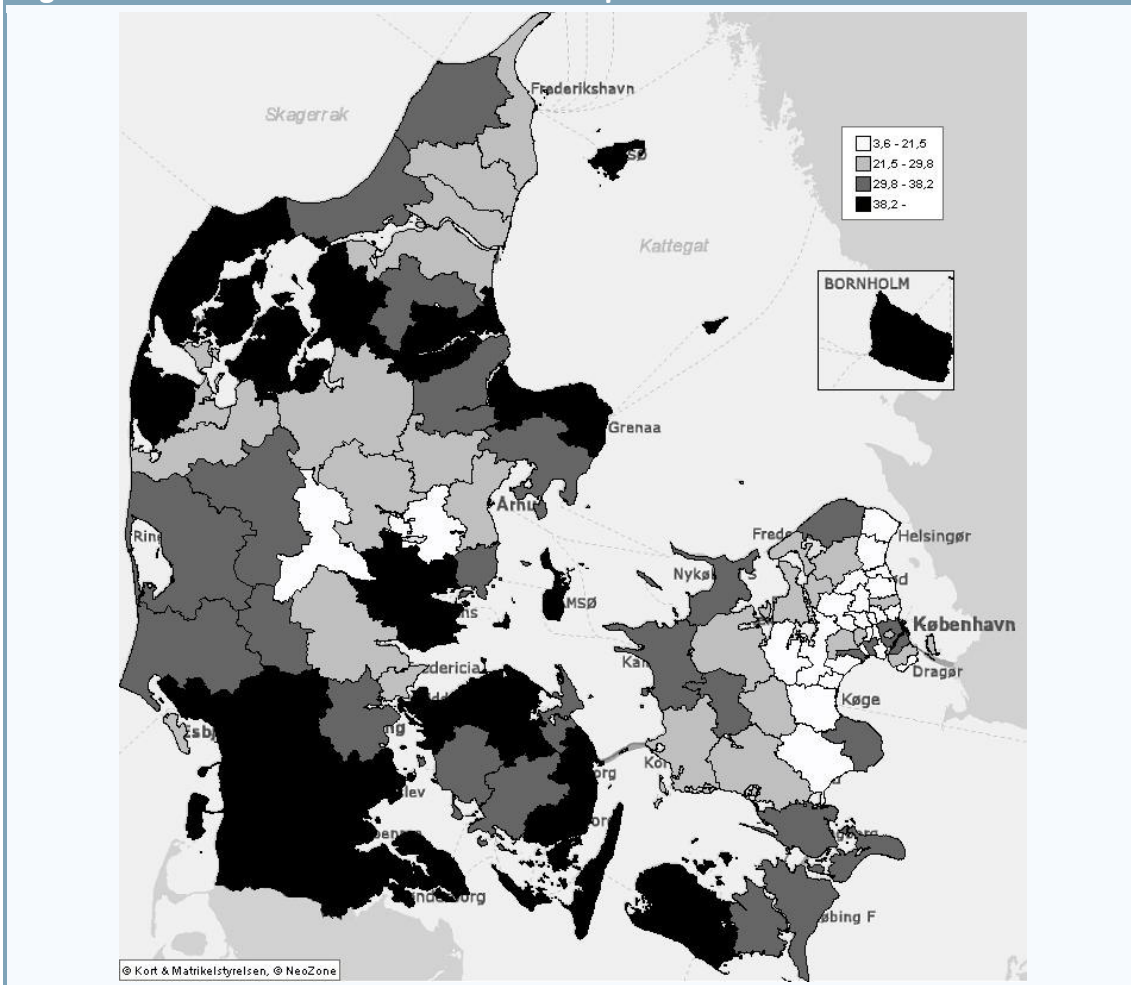
Geografisk er bund 10 for kommunerne stadig præget af sjællandske kommuner, mens yderkantskommunerne dominerer top 10. I Dragør kommune er det kun knap 4 procent af de 6-10-årige, der ikke har en institutionsplads. Modsat er andelen af børn uden institutionsplads 54 procent på Bornholm.

Tabel 14. Bopælskommune					
Bund 10	6-10-årige uden plads		Top 10	6-10-årige uden plads	
	Antal	Andel uden plads Pct.		Antal	Andel uden plads Pct.
Dragør	33	3,6	Bornholm	1.347	54,0
Allerød	138	7,6	Aabenraa	2.052	52,7
Vallensbæk	78	9,6	Langeland	321	49,8
Ballerup	309	9,7	Lemvig	732	49,5
Helsingør	447	11,0	Morsø	765	48,6
Egedal	375	11,9	Mariagerfjord	1.365	48,1
Lejre	234	12,4	Haderslev	1.623	47,0
Roskilde	708	13,1	Lolland	1.239	46,9
Hvidovre	393	13,1	Horsens	2.328	46,4
Rødovre	282	13,5	Nyborg	876	45,8
I alt	101.475	29,9	I alt	101.475	29,9

Anm.: Læsø, Samsø, Ærø og Fanø er udeladt af beregningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Figur 3 viser andelen af børn, der ikke har en institutionsplads, i samtlige kommuner i Danmark. Ligesom for de 6-14-årige ses det tydeligt af kortet, at forældre på Sjælland i højere grad vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud, mens forældre i yderkantskommuner typisk vælger institutionspladser fra.

Figur 3. Andel af børn der ikke har en institutionsplads

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Børn i alderen 11-14 år

Blandt de ældre børn i alderen 11-14 år er der langt flere, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, end for de 6-10-årige. I alt er 230.000 børn, svarende til 80 procent af aldersgruppen, ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud. Af tabel 15 fremgår det, at andelen af børn, der ikke er indskrevet i pædagogiske tilbud, er størst, hvor familiens samlede bruttoindkomst er under 143.000, og hvor den er over 443.800.

Tabel 15. Den samlede bruttoindkomst i familien

Kr.	Fripladstilskud		11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af 11-14-årige uden plads
	Pct.	Antal			
Under 143.000	30	1.728	82,5	0,8	
146.167-285.470	28,5-15,3	11.382	74,8	5,0	
285.471-443.799	15-1	34.677	77,2	15,1	
over 443.800	0	172.605	82,0	75,1	
Uoplyst	-	9.312	81,9	4,1	
I alt		229.704	80,8	100,0	

Anm.: Angiver den samlede bruttoindkomst i familien i 2009-priser. Fripladstilskud er det aktuelle fripladstilskud for børn i skolealderen for år 2009.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Andelen af de børn, der ikke har en institutionsplads, falder med den disponible indkomst. For børn, hvor den disponible indkomst er under 100.000 kroner, er omkring 84 procent af børnene ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud. Den laveste andel på lige over 74 procent findes for indkomstintervallet 300.000-400.000.

Table 16. Den gennemsnitlige disponible indkomst per familiemedlem

Kr.	11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		11-14-årige uden plads
			Pct.
Negativ	525	84,1	0,2
0-100.000	8.844	83,3	3,9
100.000-150.000	46.806	79,5	20,4
150.000-200.000	72.282	83,8	31,5
200.000-250.000	57.063	81,5	24,8
250.000-300.000	22.953	76,8	10,0
300.000-400.000	11.541	74,3	5,0
400.000-500.000	2.187	76,4	1,0
Over 500.000	1.926	77,8	0,8
Uoplyst	5.577	80,5	2,4
I alt	229.704	80,8	100,0

Anm.: Angiver den husstandsækvivalerede disponible indkomst i 2009-priser. Den gennemsnitlige indkomst per familiemedlem, når der er taget højde for stordriftsfordele i familien.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Ligesom for de 6-10-årige gælder det, at enlige med børn i alderen 11-14 år i højere grad vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud end ægtepar. Kun 74 procent af børn af enlige forældre er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det gælder 83 procent af børn af ægtepar.

Table 17. Familietype

	11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		11-14-årige uden plads
			Pct.
Enlige	43.905	73,8	19,1
Ægtepar	155.886	83,2	67,9
Samlevende	26.625	80,0	11,6
Ikke-hjemmeboende barn	3.288	82,2	1,4
I alt	229.704	80,8	100,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Flere beskæftigede vælger at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud sammenlignet med forældre, der er ledige eller udenfor arbejdsstyrken. Forskellen er dog ikke lige så stor som for de 6-10-årige. Andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, er på 81 procent, hvor forældrene er i beskæftigelse, mens den er på 85 procent, hvor forældrene er arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken.

Tabel 18. Forældrenes socioøkonomiske status

	11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		11-14-årige uden plads
			Pct.
Beskæftiget	185.304	80,7	80,7
Den ene forælder er i beskæftigelse	34.743	81,0	15,1
Arbejdsløse og udenfor arbejdsstyrken	6.222	85,3	2,7
Uoplyst	3.435	80,6	1,5
I alt	229.704	80,8	100,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Også for de ældre børn er etniske danskere generelt mere tilbøjelige til at indskrive deres børn i pædagogiske tilbud i forhold til indvandrere. 84 procent af børn af indvandrere fra ikke-vestlige lande er ikke indskrevet i et pædagogisk tilbud, mens det kun gælder for 81 procent af børn af etniske danskere. Til gengæld er andelen forholdsvis lav for børn af efterkommere, hvor den er helt nede på 72 procent.

Tabel 19. Forældrenes herkomst

	11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		11-14-årige uden plads
			Pct.
Danskere	191.652	80,7	83,4
Indvandrere fra vestlige lande	4.077	80,9	1,8
Indvandrere fra ikke vestlige lande	21.102	84,2	9,2
Efterkommere	552	72,4	0,2
Øvrige	2.553	78,4	1,1
Uoplyst	9.768	78,8	4,3
I alt	229.704	80,8	100,0

Anm.: Øvrige indeholder familier, hvor den ene fx er dansker og den anden efterkommer.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Det fremgår af tabel 20, at der ikke er den store forskel på andelen af børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, for forældre med forskellig uddannelse. Andelen lægger på omkring 80 procent. Kun børn af forældre med en lang videregående uddannelse skiller sig ud ved at have en andel på 76 procent.

Tabel 20. Forældrenes uddannelse

	11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Fordeling af
	Antal		11-14-årige uden plads
			Pct.
Ufaglært	39.423	80,2	17,2
Faglært	92.871	81,6	40,4
Kort videregående udd.	17.079	83,9	7,4
Mellemlang videregående	51.594	81,1	22,5

udd.			
Lang videregående udd.	22.260	76,4	9,7
Uoplyst	6.477	80,4	2,8
I alt	229.704	80,8	100,0

Anm.: Højest fuldførte uddannelse for den forælder der har det højeste uddannelsesniveau. Uoplyst indeholder både børn, som har uoplyste forældre oplysninger og forældre med uoplyst uddannelses niveau.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

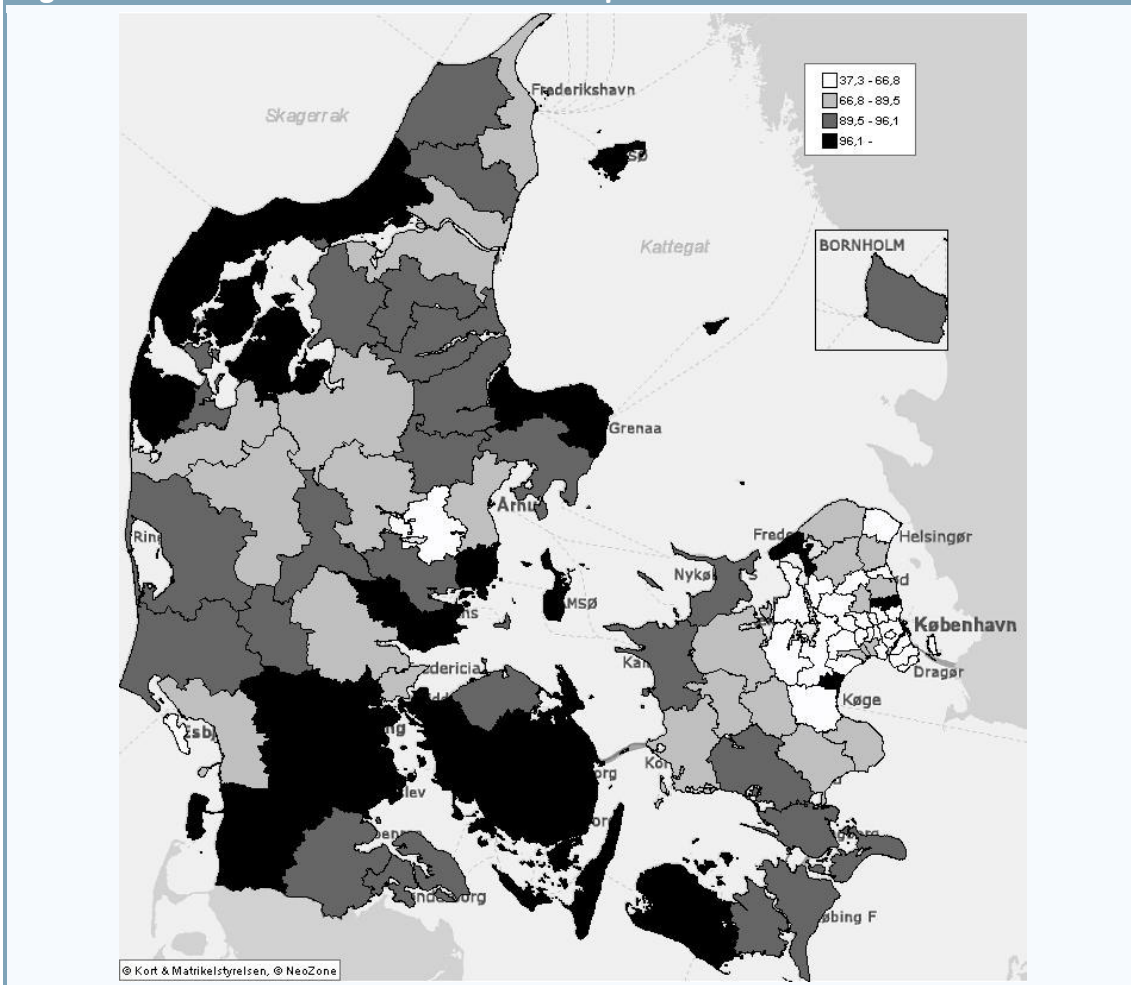
Geografisk er bund 10 for kommunerne stadig præget af sjællandske kommuner, mens yderkantskommunerne dominerer top 10. I Gladsaxe kommune er det kun godt 37 procent af de 11-14-årige, der ikke har en institutionsplads. Modsat er andelen af børn uden institutionsplads meget tæt på 100 procent for top 10 kommunerne. Især på Fyn er der mange børn, der ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud.

Tabel 21. Bopælskommune					
Bund 10	11-14-årige uden plads	Andel uden plads	Top 10	11-14-årige uden plads	Andel uden plads
	Antal	Pct.		Antal	Pct.
Gladsaxe	1.269	37,3	Morsø	1.239	99,8
Dragør	327	42,6	Langeland	630	99,5
Albertslund	753	46,7	Haderslev	3.276	99,2
Ballerup	1.212	47,5	Nyborg	1.734	98,8
Roskilde	2.334	52,4	Assens	2.430	98,8
Frederiksberg	1.404	52,9	Middelfart	2.106	98,7
Lejre	804	53,2	Jammerbugt	2.211	98,7
Høje-Taastrup	1.410	54,6	Vejen	2.322	98,1
Hvidovre	1.464	55,0	Norrdjurs	2.109	97,9
Hørsholm	759	56,9	Kerteminde	1.377	97,9
I alt	229.704	80,8	I alt	229.704	80,8

Anm.: Læsø, Samsø, Ærø og Fanø er udeladt af beregningerne.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Figur 3. Andel af børn der ikke har en institutionsplads

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Figur 4 viser andelen af børn, der ikke har en institutionsplads, i samtlige kommuner i Danmark. Lige-
 som for de 6-10-årige ses det tydeligt af kortet, at forældre på Sjælland i højere grad vælger at indskri-
 ve deres børn i pædagogiske tilbud, mens forældre i yderkantskommuner typisk vælger institutions-
 pladser fra. Dog er der for de 11-14-årige et par sjællandske kommuner, hvor andelen af børn, der ikke
 er indskrevet i en institutionsplads, er over 96 procent.

Boks 1. Data fra Finansministeriet

Analysen er foretaget på Finansministeriets lovmodelregister, der leveres af Danmarks Statistik. Ifølge Danmarks Statistik dækker daginstitutionsregisteret i alt 98 pct. af de 0-5-årige og 95 pct. af de 6-14-årige. Registeret omfatter alle de institu-
 tioner, hvor det er kommunerne, der står for opkrævning af forældrebetalingen. Registeret er altså ikke komplet. Der er så-
 ledes private institutioner og nogle få selvejende institutioner, der ikke er omfattet af registeret, herunder er f.eks. SFO'er
 ved friskoler normalt ikke med. Endvidere er Læsø Kommune heller ikke omfattet (2 institutioner). De manglende oplysning-
 er for nogle institutionstyper og kommuner betyder, at der må tages mindre forbehold for analysens konklusioner (særligt
 på kommuneniveau).

Analysen indeholder ikke data for alle de pædagogiske tilbud, som kommunerne tilbyder børn og unge mellem 6 og 14 år.
 Klubvirksomhed oprettet med hjemmel i f.eks. folkeoplysningsloven og ungdomsskoleloven er således ikke medtaget. Flere
 kommuner har i de senere år omlagt tilbuddene til skolebørnene fra 3. klasse, så der alene er tilbud i ungdomskoleregi m.v.
 De meget høje andele af børn og unge ml. 11 og 14 år, som i følge analysen ikke er indskrevet i et pædagogisk tilbud, dækker
 altså over, at en del af disse børn og unge meget vel kan være indskrevet i et pædagogisk tilbud, som er oprettet under en
 anden lovgivning end dagtilbudsloven. Endvidere er datagrundlaget for nogle kommuner (øerne) så begrænset, at disse er
 udeladt at den endelige analyse.

Bilag
Tabel B1. Børn uden institutionsplads, fordelt på kommuner

	6-14-årige uden plads			6-14-årige uden plads	
	Antal	Andel uden plads Pct.		Antal	Andel uden plads Pct.
Dragør	360	21,5	Næstved	5.052	56,0
Ballerup	1.521	26,6	Slagelse	5.013	56,2
Gladsaxe	2.010	28,1	Lyngby-Taarbæk	3.264	56,9
Lejre	1.038	30,5	Brønderslev	2.367	57,9
Roskilde	3.042	30,8	Ishøj	1.593	58,5
Hvidovre	1.857	32,8	Halsnæs	2.031	58,8
Albertslund	1.143	33,5	Billund	2.034	59,3
Allerød	1.170	34,2	Vordingborg	3.222	59,8
Hørsholm	1.047	34,4	Syddjurs	3.045	59,8
Helsingør	2.595	34,6	Esbjerg	8.025	60,6
Egedal	2.040	35,9	Struer	1.614	60,9
Glostrup	759	36,1	Guldborgsund	4.017	61,1
Rødovre	1.470	36,4	Ringkøbing-Skjern	4.611	61,3
Køge	2.685	36,5	Kerteminde	1.881	61,5
Skanderborg	2.880	37,2	Kolding	6.453	62,2
Gentofte	3.231	37,9	Varde	4.212	62,7
Frederiksberg	2.487	38,0	Kalundborg	3.834	62,8
Herlev	1.176	38,3	Nordfyns	2.265	62,9
Vallensbæk	594	38,8	Rebild	2.373	63,1
Greve	2.475	39,0	Odsherred	2.235	63,1
Høje-Taastrup	2.271	39,1	Odder	1.617	63,2
Fredensborg	2.025	40,4	Randers	7.074	63,6
Tårnby	1.797	40,5	Hjørring	5.178	64,2
Frederikssund	2.289	42,0	Jammerbugt	3.051	64,6
København	16.821	43,6	Odense	12.849	64,9
Faxe	1.926	44,0	Vesthimmerlands	3.117	65,2
Rudersdal	3.090	44,1	Sønderborg	6.075	65,6
Hillerød	2.664	44,6	Assens	3.513	65,7
Furesø	2.307	44,8	Skive	4.017	66,1
Århus	13.749	45,4	Middelfart	3.060	66,1
Silkeborg	5.061	46,6	Faaborg-Midtfyn	4.050	66,2
Ringsted	1.785	46,7	Hedensted	4.005	66,7
Aalborg	9.996	49,9	Thisted	3.870	66,9
Brøndby	1.923	50,6	Svendborg	4.515	67,4
Vejle	6.540	51,4	Horsens	6.171	67,4

Viborg	5.817	51,8	Norddjurs	3.075	67,9
Gribskov	2.667	51,9	Vejen	3.705	67,9
Holstebro	3.558	52,2	Tønder	3.450	68,7
Frederikshavn	3.714	52,3	Mariagerfjord	3.717	70,0
Ikast-Brande	2.664	52,7	Lolland	3.495	70,1
Fredericia	2.961	53,1	Morsø	2.004	71,1
Solrød	1.506	53,2	Nyborg	2.610	71,2
Stevns	1.425	54,8	Lemvig	2.010	72,0
Holbæk	4.638	55,2	Haderslev	4.899	72,5
Sorø	1.947	55,5	Aabenraa	5.256	72,6
Favrskov	3.426	55,5	Bornholm	3.525	72,6
Herning	5.832	55,9	Langeland	951	74,4
I alt	331.179	53,1	I alt	331.179	53,1

Anm.: Læsø, Samsø, Ærø og Fanø er udeladt af beregningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Tablet B2. Børn uden institutionsplads, fordelt på kommuner

	6-10-årige uden plads			6-10-årige uden plads	
	Antal	Andel uden plads Pct.		Antal	Andel uden plads Pct.
Dragør	33	3,6	Herning	1.719	29,8
Allerød	138	7,6	Brøndby	609	30,4
Vallensbæk	78	9,6	Kerteminde	504	30,5
Ballerup	309	9,7	København	7.158	31,8
Helsingør	447	11,0	Stevns	450	32,5
Egedal	375	11,9	Sorø	615	32,6
Lejre	234	12,4	Billund	627	33,3
Roskilde	708	13,1	Vordingborg	1.005	33,5
Hvidovre	393	13,1	Kolding	1.902	33,8
Rødovre	282	13,5	Jammerbugt	840	33,9
Glostrup	156	13,5	Syddjurs	945	33,9
Greve	453	13,8	Odsherred	636	34,1
Køge	618	15,3	Guldborgsund	1.203	34,2
Rudersdal	633	15,9	Gribskov	969	34,2
Hørsholm	288	16,8	Kalundborg	1.125	35,1
Skanderborg	783	18,0	Varde	1.257	35,3
Fredensborg	495	18,2	Ringkøbing-Skjern	1.419	35,6
Herlev	330	19,7	Odder	504	36,0
Gladsaxe	741	19,8	Rebild	732	36,5
Faxe	453	19,8	Hjørring	1.491	37,0
Furesø	570	20,1	Ishøj	534	37,2
Solrød	327	20,2	Randers	2.265	37,4

Gentofte	996	20,8	Assens	1.083	37,5
Ikast-Brande	600	21,1	Faaborg-Midtfyn	1.215	38,1
Ringsted	441	21,5	Middelfart	954	38,2
Tårnby	513	21,6	Odense	4.215	38,6
Albertslund	390	21,6	Svendborg	1.350	39,1
Frederikssund	642	22,2	Thisted	1.182	39,2
Hillerød	750	22,2	Vesthimmerlands	978	39,2
Aalborg	2.508	23,0	Skive	1.332	40,3
Holstebro	864	23,3	Nordfyns	798	40,5
Århus	3.993	24,2	Norddjurs	966	40,7
Frederikshavn	936	24,3	Sønderborg	2.049	41,3
Silkeborg	1.479	24,5	Tønder	1.071	41,4
Halsnæs	456	24,8	Esbjerg	2.964	41,6
Lyngby-Taarbæk	852	26,0	Hedensted	1.377	42,1
Næstved	1.257	26,3	Vejen	1.383	44,8
Fredericia	792	26,5	Nyborg	876	45,8
Høje-Taastrup	861	26,7	Horsens	2.328	46,4
Frederiksberg	1.083	27,8	Lolland	1.239	46,9
Brønderslev	630	28,0	Haderslev	1.623	47,0
Struer	393	28,6	Mariagerfjord	1.365	48,1
Holbæk	1.284	28,9	Morsø	765	48,6
Favrskov	1.050	29,4	Lemvig	732	49,5
Slagelse	1.455	29,6	Langeland	321	49,8
Vejle	2.103	29,7	Aabenraa	2.052	52,7
Viborg	1.800	29,7	Bornholm	1.347	54,0
I alt	101.475	29,9	I alt	101.475	29,9

Anm.: Læsø, Samsø, Ærø og Fanø er udeladt af beregningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.

Tabel B3. Børn uden institutionsplads, fordelt på kommuner

	11-14-årige uden plads	Andel uden plads		11-14-årige uden plads	Andel uden plads
	Antal	Pct.		Antal	Pct.
Gladsaxe	1.269	37,3	Næstved	3.795	89,5
Dragør	327	42,6	Nordfyns	1.467	90,1
Albertslund	753	46,7	Ringkøbing- Skjern	3.192	90,2
Ballerup	1.212	47,5	Billund	1.407	90,7
Roskilde	2.334	52,4	Syddjurs	2.100	91,3
Frederiksberg	1.404	52,9	Hjørring	3.687	91,4
Lejre	804	53,2	Favrskov	2.376	91,7
Høje-Taastrup	1.410	54,6	Guldborgsund	2.814	92,1
Hvidovre	1.464	55,0	Bornholm	2.178	92,4

Hørsholm	759	56,9	Horsens	3.843	92,9
Gentofte	2.235	59,8	Vordingborg	2.217	93,0
København	9.687	60,3	Ikast-Brande	2.064	93,2
Herlev	846	60,5	Kalundborg	2.709	93,3
Rødovre	1.188	61,1	Vesthimmerlands	2.139	93,6
Skanderborg	2.097	61,6	Sønderborg	4.026	93,6
Helsingør	2.148	62,2	Rebild	1.641	93,7
Tårnby	1.284	62,5	Varde	2.955	93,7
Køge	2.067	62,6	Brønderslev	1.737	94,6
Glostrup	603	64,0	Randers	4.809	94,9
Frederikssund	1.647	64,4	Mariagerfjord	2.352	95,0
Allerød	1.032	64,5	Odsherred	1.599	95,3
Egedal	1.665	65,8	Aabenraa	3.204	95,7
Greve	2.022	65,9	Struer	1.221	95,8
Fredensborg	1.530	66,8	Kolding	4.551	96,1
Faxe	1.473	70,4	Odder	1.113	96,1
Århus	9.756	70,8	Hedensted	2.628	96,2
Vallensbæk	516	72,0	Lolland	2.256	96,3
Brøndby	1.314	73,0	Faaborg-Midtfyn	2.835	96,6
Gribskov	1.698	73,7	Skive	2.685	96,8
Hillerød	1.914	73,8	Thisted	2.688	97,1
Silkeborg	3.582	74,1	Halsnæs	1.575	97,2
Furesø	1.737	74,8	Odense	8.634	97,2
Ringsted	1.344	76,1	Svendborg	3.165	97,3
Viborg	4.017	77,8	Lemvig	1.278	97,5
Vejle	4.437	78,8	Solrød	1.179	97,5
Stevns	975	80,2	Tønder	2.379	97,7
Rudersdal	2.457	81,7	Lyngby-Taarbæk	2.412	97,8
Sorø	1.332	81,9	Kerteminde	1.377	97,9
Aalborg	7.488	82,1	Norddjurs	2.109	97,9
Ishøj	1.059	82,3	Vejen	2.322	98,1
Esbjerg	5.061	82,7	Jammerbugt	2.211	98,7
Fredericia	2.169	83,8	Middelfart	2.106	98,7
Holbæk	3.354	84,6	Assens	2.430	98,8
Frederikshavn	2.778	85,5	Nyborg	1.734	98,8
Holstebro	2.694	86,8	Haderslev	3.276	99,2
Herning	4.113	88,1	Langeland	630	99,5
Slagelse	3.558	88,6	Morsø	1.239	99,8
I alt	229.704	80,8	I alt	229.704	80,8

Anm.: Læsø, Samsø, Ærø og Fanø er udeladt af beregningerne.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag, 2007.